



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet**

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

**Stengel, Georg**

**Ingolstadii, 1651**

5. Absente co[n]iuge, ad secundas nuptias non esse festinandum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45686**

Quàm crebros videmus eiusmodi contingere errores; præsertim eo tempore, quo à coniugibus maritos bellum abstrahit? Verum est, non modò, in prælijs, occubere mali tos, sed etiam in castris plurimos lue, fame, infami arbore absumi; aut inter prædandum occidi: num idcirco quævis dom vxor libera est, atque à matrimonij vinculo absoluta, quia sicutmodi accidere? Nequaquam. Potest esse belli mortuus maritus: potest & viuere. Cur illud potius præsumitur, quia istud? Quàm multæ hic feminae peccauerunt, viros, nimia m. bendi celeritate, geminando? quod cum huic tam fidei viuæ sui amanti contigerit, quid timendum est, de feminis procas bus, & virum vltro rapientibus? quarum libido, ne ad bienni quidem, ne dum, per septennium, absentiam mariti potest tolerare? Quidquid sit de pacto, quidquid de coniugio, quidquid de sacramento, dummodo virum habeant, dummodo libidin fiat satis, non curant, ut Deo fiat satis. At Parochi debent curare, curare debent & confessarij. Hi conscientiæ stimulos ad dant, & quanti sit res momenti, admoneant: illi sciant, non sufficere, ad permittenda eiusmodi matrimonia, maritum ab bellum iuissè; iuerunt & alij, sed rediuerunt: neque satis esse absentiam diuturnam. nobilis iste, toto septennio, absuit, neque tamen id ad legitimum aliud matrimonium suffecit: multi viginti, multi triginta annis domo abfuerunt, neque tamen licuit ad secunda vota vxori transire. Ipse, in fabulis, Vlysses toto decennio, ad Troiam hæsit, nec tamen Penelope, in Ithaca, seu procorum, seu porcorum totis armentis cessit. Et juxtaposges, qui quis præsumitur 100 annis posse viuere. At nihil de absente auditum est? quid tum? etiam maritus in castris nihil audiuit de sua vxore; num idcirco aliam ducere illico debet? At cur litteras saltem domum non misit, ut constaret viuuisse esset coniux, an ad plures iuisset? Quid si litteras scribere nesciat? quid si scripsit, sed litteræ vel ab hoste sunt interceptæ, vel casu interierunt? Quid si, ut hic prædictus nobilis, ab hoste captus, atque in Turciam, Sueciam, vel in ipsam Mauritaniam abductus est? Nunquid è Turcia nobilis iste saepius scriptus? nuncquid sollicitus fuit, ut litteræ ad vxorem, & inde lytrum ad se

L. fin. C. de  
facros. Eccles.

ad se veniret? sed quis, apud barbaros, immo apud hostes tam fidelis est, quis eum laborem sumit, vt litteras perferat? Frustra ad litteras prouocamus, cùm eae haberi non possunt. At miles auditus est, qui diceret, se putare mortuum esse Sempronium in bello? Credisne tu, vxor, tu Confessarie, immo tu Paroche, quod miles putat? & miles talis, cui vel iuranti fides non esset adhibenda? Ut ergo fas sit alteri nubere, necesse est, vt de morte prioris coniugis moralis sit certitudo; de qua debent viri docti atque sapientes aestimare, num scilicet omnes prudens dubium excludat. Certè pro primo coniuge stat possessio, ac presumptio, quam non decet per argumenta solūm probabilia elidi. Hæc si attendantur, tunc matrimonio aderit protector Deus. Quia polygamia à diluuo usque ad Euangelium concessa reuocata est, vt non fas sit vñā plures ducere, juxta illud: *Erunt duo in carne vna.*

Præpos. q. 7.  
n. 163. Bonacina q. 3. p. 10.  
n. 12. Sanch. I. 2. d. 46. n. 7.  
Matth. 19.

## C A P V T. XXIX.

*Illicita pluralitas uxorum in quantas tricas coniugiat?*

 Varundam mulierum, aut etiam virorum tanta, non jam ignorantia, verum etiam nequitia est, vt nullà sacramenti reverentia, nullà sponsionis fide, nullà Numinis irâ aspectâ; non tantum coniuges, sed ipsa etiam coniugia mutent. Ea nimurum est nonnullorum leuitas, vt toties ille noua placeant matrimonia, quoties nouis placet maritus, aut noua vxor. Dummodo magistratus nesciat, nihil pensi habent, quid conscientia latret. Cererem & Venerem, hæc sola duo idola, aduenerantur. Satis illis est, vt comedant & ludant. Quoties igitur prioris coniugis sartetas est, cogitant, qua via ab eo discedant: & satis magna diuertij cauilla est, displicuisse. Si læsit pars altera, ab altera fuga circumspicitur, & titulus inquiritur, vt nec sponsus, nec consponsus obstrictus videatur. Ad hoc nulla non janua, nulla non rima tentatur. Fingunt, consulunt, mentiuntur, vt impedimenta obtendant, vt connubia dirimant. Iam se aiunt violentè in eum statum coniectos;

I.

Sanch. I. 4. d.  
14. n. 1.

Yy animo